

Pihlajajalinna

PUOLIVUOSIKATSAUS

1.1.–30.6.2019

Tappiolliset yksiköt painoivat kannattavuutta, Pihlajalinna käynnisti tehostamisohjelman

Pihlajalinna on ottanut uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 täysin takautuvasti. Vertailukelpoiset taloudelliset tiedot julkistettiin 18.4.2019 jokaiselta aiemmalta raportointikaudelta 2018.

Puolivuosisikatsauksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

Huhti–kesäkuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 129,7 (125,3) milj. euroa – kasvua 3,5 prosenttia, orgaaninen kasvu 1,5 prosenttia
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 10,8 (10,2) milj. euroa – kasvua 5,6 prosenttia
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 2,1 (2,0) milj. euroa
- Yritysjärjestelyjen IFRS 3 -kulut ja -poistot rasittivat liikevoittoa 1,4 (1,8) milj. euroa
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli -0,02 (0,00) euroa/osake

Tammi–kesäkuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 262,2 (244,5) milj. euroa – kasvua 7,2 prosenttia, orgaaninen kasvu 2,1 prosenttia
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 23,3 (17,1) milj. euroa – kasvua 36,4 prosenttia
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 6,0 (1,9) milj. euroa
- Yritysjärjestelyjen IFRS 3 -kulut ja -poistot rasittivat liikevoittoa 2,6 (4,0) milj. euroa
- Henkilöstö katsauskauden lopussa oli 6 100 (5 918)
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,04 (-0,06) euroa/osake

KESKEISET TUNNUSLUVUT	4–6/2019 3 kk	4–6/2018 3 kk	1–6/2019 6 kk	1–6/2018 6 kk	2018 12 kk
TULOSLASKELMA					
Liikevaihto, milj. euroa	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	10,4	9,1	22,6	16,4	44,8
Käyttökate, %	8,1	7,3	8,6	6,7	9,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa*	10,8	10,2	23,3	17,1	45,9
Oikaistu käyttökate, %*	8,3	8,1	8,9	7,0	9,4
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	1,6	1,0	5,1	1,3	13,2
Liikevoitto, %	1,2	0,8	2,0	0,5	2,7
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	2,1	2,0	6,0	1,9	14,4
Oikaistu liikevoitto, %*	1,6	1,6	2,3	0,8	3,0
Tulos ennen veroja (EBT), milj. euroa	0,6	0,1	3,2	-0,5	9,5
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT					
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	-0,02	0,00	0,04	-0,06	0,16
Oma pääoma per osake, euroa			5,26	5,15	5,36
MUUT TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			4,9	4,2	4,6
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			7,5	6,0	5,7
Omavaraisuusaste, %			29,7	29,0	29,9
Nettovelkaantumisaste (gearing), %			148,6	152,1	136,6
Korolliset nettorahoitusvelat, milj. euroa			191,9	187,1	178,0
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen 12 kk*			3,7	4,9	3,9
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa**	8,4	12,8	22,4	139,0	160,1
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	11,2	4,1	14,5	9,7	41,2
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	4,0	-1,4	2,9	-36,1	-18,8
Henkilöstö keskimäärin (FTE)			4 666	4 320	4 868
Henkilöstö kauden lopussa			6 100	5 918	5 850

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämisiin liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Pihlajalinna ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina eriä yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoveroja ja asiantuntijakuluja (IFRS 3 -kulut) eikä hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

Käyttökateen oikaisut vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,3 (1,1) miljoonaa euroa ja katsauskaudelta yhteensä 0,7 (0,7) miljoonaa euroa. Liikevoiton oikaisut vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,5 (1,1) miljoonaa euroa ja katsauskaudella yhteensä 0,9 (0,7) miljoonaa euroa.

** Vuokrasopimuksin hankittu omaisuus rinnastetaan itse hankittuun omaisuuteen eli IFRS 16:n mukaiset käyttöoikeusomaisuuserät sisällytetään bruttoinvestointeihin.

Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2019

Vuoden 2019 liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2018. Oikaistun liikevoiton (EBIT) odotetaan paranevan selvästi vuodesta 2018.

Yhtiön on käynnistänyt tehostamisohjelman, jonka avulla kustannuksia leikataan noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Tehostamisohjelman avulla kuluvan vuoden syys-joulukuun kustannusten alenemaksi on arvioitu noin 5 miljoonaa euroa. Tehostamisohjelmasta aiheutuu noin 8 miljoonan euron kertakustannus, joka raportoidaan oikaisueränä.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Joni Aaltonen:

Pihlajalinna on kasvanut viime vuosina voimakkaasti yritysjärjestelyjen ja uusien toimipisteiden avaamisen myötä sekä solminut uusia sopimuksia alkuvuoden 2019 aikana. Uusien sopimuksien odotetaan kasvattavan liikevaihtoa loppuvuonna. Palveluverkon kasvattaminen on ollut strateginen painopisteemme viime vuosina, ja palveluverkkomme on nyt valtakunnallinen muutamia maakuntakeskuksia lukuun ottamatta.

Toisella vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 1,5 %. Palveluverkkomme vakiintuneissa yksiköissä kannattavuus jatkui kohtuullisen vakaana. Yrityskauppojen yhteydessä emme ole aiemmin järjestelmällisesti toteuttaneet erillisiä yt-neuvotteluita emmekä täysimääräisesti tehostaneet toimintaa. Tämän vuoksi synergioita ei ole kaikissa yksiköissä päästy hyödyntämään ja palveluverkkomme eri yksiköiden kannattavuus vaihtelee merkittävästi. Myös hallinnon kustannukset ovat yrityskauppojen seurauksena nousseet. Yksiköiden epätasainen resursointi ja palkkakehitys johtivat henkilöstökulujen kasvuun toisella kvartaalilla. Edellä mainituista syistä konsernin hallinto- ja henkilöstökustannukset olivat suunniteltua korkeammat ja osassa yksiköitä käyttökate jäi negatiiviseksi. Koko konsernin liiketulos painui tappiolle huhti- ja toukokuussa. Kesäkuun kannattavuus oli jo parempi.

Yhtiön toimintaedellytysten turvaamiseksi sekä tavoitteena olevan liikevoiton saavuttamiseksi on välttämättöntä ryhtyä kaikissa yksiköissä tehostamistoimenpiteisiin sekä tiivistää toiminnan johtamista. Meidän tulee kyetä yhtiönä kannattavaan kasvuun, vahvistaa sitä tukevaa yrityskulttuuria, toimia ketterästi eri tilanteissa sekä vahvistaa kykyämme ennakoita toimialan nopeita muutoksia. Arviomme mukaan konsernin pitkän aikavälin liikevoittotavoite on saavutettavissa. Myös liikevaihto voi kasvaa merkittävästi, mikäli kuntatentissä oleva kysyntä realisoituu konkreettisesti sopimuksiksi.

Näistä syistä käynnistimme tehostamisohjelman suunnittelun kesäkuussa. Aloitimme yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja taloudellisista sekä toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä 17.6.2019.

Arvioimme tehostamisohjelman tuovan suoraa kustannussäästöä noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Uuden organisaation ja johtamisjärjestelmän avulla johdamme tehokkaammin ja viiveettä eri yksiköiden kulu- ja resursoinnin toteutumista hyvän palvelutuotannon edellyttämällä tasolla.

Tehostamisohjelman henkilöstövähennykset eivät toteutuneet enimmäismäärän mukaan. Tehostamista ja suoria säästöjä toteutetaan myös tasapuolistamalla palkkarakennetta ja työsuhte-etuihin vaikuttamalla sekä parantamalla yleistä kustannustehokkuutta. Meille on tärkeää, ettei kannattavuuden parantamista-voitteilla ole palvelun laatua heikentävää vaikutusta. Haluamme hoitaa asiakkaamme hyvin, toimia eettisesti oikein ja kehittää kotimaista terveydenhuoltoa ennakkoluulottomasti.

Katsauskauden aikana julkistimme aiesopimuksen yhteistyöstä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Kumppanuusyhteistyössä on tavoitteena suunnitella uusia ja innovatiivisia palvelumalleja, joissa korostuvat asiakaskeskeisyys, yhteiskuntavastuu ja palveluiden vaikuttavuus. Konkreettisella tasolla yhteistyö lähti eteenpäin Sydänsairaalan kanssa solmitun aiesopimuksen myötä. Yhteistyön tavoitteena on havaita vakavan sairastumisen riskissä olevat nykyistä aiemmin mm. tekoälyä hyödyntäen, sujuvoittaa sydänpotilaiden hoitoon pääsyä ja varmistaa jo sairastuneiden hyvä arki. Tavoitteenamme on luoda Pihlajalinnan lääkärikeskuksista monipuolisia palvelukeskuksia, joista avautuu hoitopolut niin yksityisiin kuin julkisiin palveluihin aina vaativimpiin yliopistosairaalatasoisiin hoitoihin saakka.

Pihlajalinna ja Pohjola Vakuutus Oy allekirjoittivat toukokuun lopulla yhteistyösopimuksen, jossa pilotoidaan uudenlaista asiakaspalvelumallia kahdella paikkakunnalla Pohjola Vakuutuksen asiakkaille.

Toukokuussa otimme käyttöön Pihlajalinna-terveyssovelluksen perusterveydenhuollon kunta-asiakkaille Parkanossa, Kihniössä, Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoella. Sovellus on nyt käytössä yhteensä noin 20 000 asukkaalla. Se mahdollistaa nopean ja paikasta riippumattoman pääsyn hoitohenkilökunnan vastaanotolle. Syksyllä sovelluksen käyttö laajenee 33 000 asukkaalle Alavudella, Ähtärissä, Soinissa, Kuortaneella ja Hattulassa.

Toimipisteverkostomme laajeni, kun avasimme lääkärikeskuksen Vaasaan kesäkuussa ja työterveyspalveluyksikön Rovaniemelle elokuussa. Lisäksi ostimme toukokuussa Kouvolan Työterveys ry:n ja heinäkuussa työterveyshuolto Aurinkoristeyksen eli Raision kaupungin työterveysyksiköt.

Sote-uudistus ei toteutunut, mutta muutoksen tarve ei ole kadonnut. Sote-uudistus on mukana uuden hallituksen ohjelmassa. Suomen kuntien talous on heikentynyt edelleen. Sote-palveluiden menot ovat jo yli puolet kunnan menoista ja peräti kaksi kolmasosaa kunnista teki alijäämäisen tuloksen vuonna 2018. Sote-uudistuksen lykkääntyessä kunnilla on tarve lähteä hakemaan ratkaisuja sote-haasteisiin ja tasapainottamaan talouttaan. Kunnilla on ollut myös vaikeuksia lääkäreiden ja muiden terveydenhuollon ammattilaisten rekrytoinnissa, mikä vaikeuttaa sote-palveluiden järjestämistä omana toimintana. Pihlajalinnan palvelumalleille on kuntakentässä selkeää kysyntää.

Kuntayhteistyössä Pihlajalinna on kiinnostunut laajemmista palvelukokonaisuuksista. Pihlajalinnan toimintamalleilla kyetään paremmin tuottamaan hyötyä yhteiskunnalle ja kattava palvelutarjonta mahdollistaa laadukkaan ja tarkoituksenmukaisen hoidon. Palveluiden tuominen lähelle ihmisiä nopeuttaa perustason hoitoon pääsyä ja parantaa palvelun laatua. Tavoitteenamme on, että voimme yhteistyössä kuntien kanssa rakentaa uusia palvelumalleja, joiden avulla kuntalaisten palvelut saadaan ylläpidettyä, kustannukset hallittua ja palvelut tuotettua eettisesti kestäväällä tavalla.

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Pihlajalinnan maantieteelliset liiketoiminta-alueet ovat Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.
- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Huhti-kesäkuu 2019

milj. euroa	4-6/2019	%	4-6/2018	%
Etelä-Suomi	30,0	21	28,5	20
Väli-Suomi	80,8	56	80,1	57
Pohjanmaa	29,1	20	27,0	19
Pohjois-Suomi	3,8	3	3,2	2
Muut toiminnot	1,8	1	1,1	1
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,6	
Konsernin liikevaihto	129,7	100	125,3	100

Etelä-Suomen vuosineljänneksen liikevaihto oli 30,0 (28,5) miljoonaa euroa, kasvua 1,4 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Etelä-Suomen liikevaihto kasvoi lähinnä Forever-liikuntakeskusketjun sekä Turun seudun lääkärikeskusten asiakasvolyymien kasvun ansiosta.

Väli-Suomen liikevaihto oli 80,8 (80,1) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 1 prosenttia. Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden vaihteessa ja Pihlajalinna Erityisasumispalveluiden korkeampi täyttöaste kasvattivat alueen liikevaihtoa. Omapihlaja-terveysasemien toiminnan päättymisen Tampereella oli merkittävin alueen liikevaihtoa laskeva tekijä.

Pohjanmaan liikevaihto oli 29,1 (27,0) miljoonaa euroa, kasvua 2,1 miljoonaa euroa eli 8 prosenttia. Ikäihmisten ja kehitysvammaisten asumispalveluiden tuottaminen Laihialla kasvatti alueen liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 3,8 (3,2) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia. Ouluun tammikuussa 2018 avattu lääkärikeskus kasvatti alueen liikevaihtoa.

Tammi-kesäkuu 2019

milj. euroa	1-6/2019	%	1-6/2018	%	2018	%
Etelä-Suomi	61,1	21	52,2	19	107,6	20
Väli-Suomi	163,8	56	159,1	58	311,9	57
Pohjanmaa	57,0	19	53,4	20	108,8	20
Pohjois-Suomi	7,5	3	6,5	2	12,3	2
Muut toiminnot	3,4	1	2,0	1	4,8	1
Konsernin sisäinen myynti	-30,6		-28,8		-57,6	
Konsernin liikevaihto	262,2	100	244,5	100	487,8	100

Etelä-Suomen katsauskauden liikevaihto oli 61,1 (52,2) miljoonaa euroa, kasvua 8,8 miljoonaa euroa eli 17 prosenttia. Etelä-Suomen liikevaihto kasvoi lähinnä edellisvuonna hankittujen Doctagonin ja Forever-liikuntakeskusketjun johdosta sekä Turun seudun lääkärikeskusten asiakasvolyymien kasvun ansiosta.

Väli-Suomen liikevaihto oli 163,8 (159,1) miljoonaa euroa, kasvua 4,7 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Terveyspalvelu Verson hankinta, sote-ulkoistusten palvelusopimusten mukaiset hinnantarkistukset, Linnan Klinikkan hankinta ja Pihlajalinna Erityisasumispalveluiden korkeampi täyttöaste kasvattivat alueen liikevaihtoa. Omapihlaja-terveysasemien toiminnan päättyminen Tampereella oli merkittävin alueen liikevaihtoa laskeva tekijä.

Pohjanmaan liikevaihto oli 57,0 (53,4) miljoonaa euroa, kasvua 3,6 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia. Ikäihmistien ja kehitysvammaisten asumispalveluiden tuottaminen Laihialla ja sote-ulkoistuksen palvelusopimuksen mukaiset hinnantarkistukset kasvattivat alueen liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 7,5 (6,5) miljoonaa euroa, kasvua 1,0 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia. Ouluun tammikuussa 2018 avattu lääkärikeskus kasvatti alueen liikevaihtoa.

Liikevaihto asiakasryhmittäin

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Huhti–kesäkuu 2019

milj. euroa	4-6/2019	%	4-6/2018	%
Yritysasiakkaat	30,3	21	26,7	19
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	6,7	5	6,6	5
Yksityisasiakkaat	25,6	18	24,3	17
Julkinen sektori	89,6	62	88,9	64
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,6	
Konsernin liikevaihto	129,7	100	125,3	100

Yritysasiakkaiden liikevaihto oli 30,3 (26,7) miljoonaa euroa, kasvua 3,6 miljoonaa euroa eli 13 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia. Vuosineljänneksen liikevaihtoa kasvattivat Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa, tänä vuonna alkanut Stora Enson asiakkuus sekä Turun seudun asiakasvolyymin kasvu.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 25,6 (24,3) miljoonaa euroa, kasvua 1,3 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 89,6 (88,9) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 1 prosentti. Liikevaihtoa kasvattivat Laihian asumispalvelutuotannon aloitus syyskuussa 2018 ja sote-ulkoistusten palvelusopimusten mukaiset hinnantarkistukset. Toisaalta Omapihlaja-terveysasemien toiminnan päättyminen Tampereella laski julkisen sektorin liikevaihtoa.

Tammi–kesäkuu 2019

milj. euroa	1-6/2019	%	1-6/2018	%	2018	%
Yrityisasiakkaat	61,8	21	54,4	20	105,6	19
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	13,8	5	13,2	5	25,2	5
Yksityisasiakkaat	52,1	18	46,5	17	92,0	17
Julkinen sektori	178,9	61	172,4	63	347,7	64
Konsernin sisäinen myynti	-30,6		-28,8		-57,6	
Konsernin liikevaihto	262,2	100	244,5	100	487,8	100

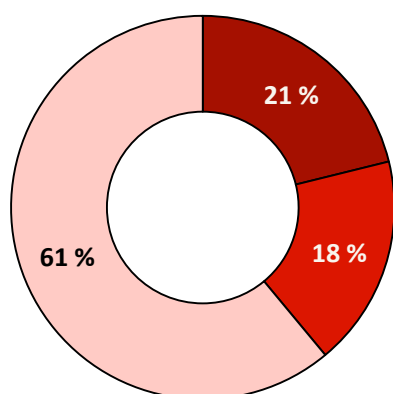
Yrityisasiakkaiden liikevaihto oli 61,8 (54,4) miljoonaa euroa, kasvua 7,5 miljoonaa euroa eli 14 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti kasvoi 0,6 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Katsauskauden liikevaihtoa kasvattivat Terveyspalvelu Verson hankinta vuoden 2018 lopussa, tänä vuonna alkanut Stora Enson asiakkuus sekä Turun seudun asiakasvolyymin kasvu.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 52,1 (46,5) miljoonaa euroa, kasvua 5,6 miljoonaa euroa eli 12 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun. Lisäksi liikevaihtoa kasvattivat suunterveydenhoidon verkoston laajentuminen ja uusien lääkärikeskusten avaukset.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 178,9 (172,4) miljoonaa euroa, kasvua 6,5 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Laihian asumispalvelutuotannon aloitus syyskuussa 2018, sote-ulkoistusten palvelusopimusten mukaiset hinnantarkistukset sekä Doctagonin hankinta maaliskuussa 2018 (vastuulääkäripalvelut). Toisaalta Omapihlaja-terveysasemien sekä kannattamattomien tehostetun palveluasumisen yksiköiden toiminnan päättymisen laski julkisen sektorin liikevaihtoa.

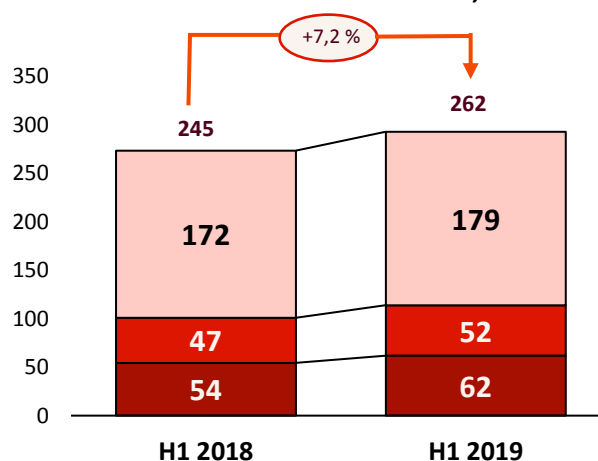
Liikevaihto asiakasryhmittäin tammi-kesäkuu 2019

LIIVEVAIHTO ASIAKASRYHMITÄIN
H1 2019, %

■ Yrityisasiakkaat ■ Yksityisasiakkaat □ Julkisen sektorin asiakkaat

LIIVEVAIHTO
ASIAKASRYHMITÄIN, M€

■ Yrityisasiakkaat ■ Yksityisasiakkaat □ Julkisen sektorin asiakkaat

Konsernin liikevaihto ja tulos

Huhti-kesäkuu 2019

Pihlajalinnan liikevaihto vuosineljännekseltä oli 129,7 (125,3) miljoonaa euroa, kasvua 4,4 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 2,5 miljoonaa euroa eli 2,0 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat vuoden 2018 lopussa toteutettu Terveyspalvelu Verson hankinta ja Forever-liikuntakeskusketjun laajentuminen. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 1,9 miljoonaa euroa eli 1,5 prosenttia.

Käyttökate oli 10,4 (9,1) miljoonaa euroa, kasvua 1,3 miljoonaa euroa eli 14,6 prosenttia. Julkinen erikoissairaanhoito ja Forever-liikuntakeskusketju paransivat kannattavuutta. Toisaalta kannattavuus heikkeni sote-ulkoistusten perusterveyden- ja sosiaalihuollon osalta, lääkäriasema- ja leikkaustoiminnassa sekä suunterveydenhoidon palveluissa. Tappiolliset toimipaikkojen käyttökatteet ennen konsernin yleiskulujen allokointeja olivat yhteensä -3,4 miljoonaa euroa. Käyttökate kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 0,5 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avauksien vaikutuksesta 0,2 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökateä 0,2 (0,3) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 10,8 (10,2) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 5,6 prosenttia. Käyttökateen oikaistut olivat yhteensä 0,3 (1,1) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 8,8 (8,1) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,9 (1,8) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 1,2 (1,4) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot olivat 2,0 (1,0) miljoonaa euroa ja poistot käyttöoikeusomaisuuseristä olivat 4,9 (5,3) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 1,6 (1,0) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa. Huhti- ja toukokuussa koko konsernin liiketulos oli negatiivinen. Kesäkuussa liiketulos kääntyi selkeästi voitolliseksi. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 1,2 (0,8) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 1,6 (1,6) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 22,2 (21,6) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 1,1 (-0,3) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 1,1 (-0,4) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -1,0 (-0,9) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 0,6 (0,1) miljoonaa euroa, kasvua 0,5 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat -0,3 (-0,2) miljoonaa euroa. Tulos oli 0,4 (-0,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli -0,02 (0,00) euroa.

Tammi-kesäkuu 2019

Pihlajalinnan liikevaihto katsauskaudella oli 262,2 (244,5) miljoonaa euroa, kasvua 17,7 miljoonaa euroa eli 7,2 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 12,4 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat viime vuoden alussa hankitut Doctagon-terveyspalveluyritys ja Forever-liikuntakeskusketju sekä vuoden 2018 lopussa toteutettu Terveyspalvelu Verson hankinta. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 5,2 miljoonaa euroa eli 2,1 prosenttia.

Käyttökate oli 22,6 (16,4) miljoonaa euroa, kasvua 6,2 miljoonaa euroa eli 37,6 prosenttia. Kannattavuus parani julkisessa erikoissairaanhoidossa sekä työterveyshuollon palveluissa. Toisaalta Pihlajalinnan suunterveydenhoidon palveluiden ja sote-ulkoistusten perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluiden kannattavuus

heikkeni. Tappiolliset toimipaikkojen käyttökatteet ennen konsernin yleiskulujen allokointeja olivat yhteensä -6,0 miljoonaa euroa.

Käyttökate kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 1,8 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avauksien vaikutuksesta 1,0 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökateä 0,3 (1,5) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 23,3 (17,1) miljoonaa euroa, kasvua 6,2 miljoonaa euroa eli 36,4 prosenttia. Käyttökateen oikaistus olivat yhteensä 0,7 (0,7) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 17,5 (15,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 3,7 (3,4) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 2,3 (2,5) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot olivat 3,9 (3,7) miljoonaa euroa ja poistot käyttöoikeusomaisuuseristä olivat 9,8 (8,1) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 5,1 (1,3) miljoonaa euroa, kasvua 3,9 miljoonaa euroa. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 2,0 (0,5) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 6,0 (1,9) miljoonaa euroa, kasvua 4,1 miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 2,3 (0,8) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 43,9 (43,1) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 1,3 (-1,3) miljoonaa euroa ja liiketulos oli 1,2 (-1,4) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -2,0 (-1,8) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 3,2 (-0,5) miljoonaa euroa, kasvua 3,7 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat -0,9 (-0,3) miljoonaa euroa. Tulos oli 2,2 (-0,8) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,04 (-0,06) euroa.

Kausivaihtelu

Pihlajalinnan liiketoimintaan vaikuttaa tietty kausiluonteisuus. Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin ja muuhun kiinteähintaiseen laskutukseen liittyy tasainen liikevaihdon tuloutus ajan kuluessa. Kesälomakausina, erityisesti heinäkuussa, tällaisiin sopimuksiin liittyvät henkilöstökustannukset pienenevät ja kannattavuus paranee pääosin palkkojen jaksotusten johdosta. Toisaalta taas Pihlajalinnan yksityis- ja yritysasiakkaiden palvelukysyntä on alhaisempi ja kannattavuus heikompi lomakausina, erityisesti heinä-elokuussa ja joulukuussa. Vuosineljännesten tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut vuoden kolmannen neljänneksen kannattavuutta parantavasti.

Markkina- ja lainsäädäntökatsaus

Pitkään valmisteltu sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutos jäi toteutumatta keväällä 2019. Julkisen talouden kestävyysvaje on kuitenkin ennallaan ja säästöjä kaivataan. Vastuu ja haaste sote-toiminnan järjestämisestä kustannustehokkaasti on jäänyt edelleen kunnille.

Yli 50 % kunnan tuloista käytetään sote-kustannuksiin ja 2/3 Suomen kunnista teki alijäämää vuonna 2018. Väestö ikääntyy vauhdilla, ja vuoteen 2030 mennessä yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa yli 50 % (lähde: Valor 2019). Tämä tarkoittaa sote-menojen nousua entisestään, joten kunnat kaipaavat apua palveluiden tuottamiseen.

Soten kaatumisen myötä kunnat ovat aktivoituneet ja kontaktit yksityisiin palveluntarjoajiin ovat lisääntyneet. Pihlajalinnan kumppanikuntien vuosikatteen kehittyminen erittäin positiivisesti yhteistyötoimien johdolla verrokkeihin verrattuna (lähde: Valor 2019). Uusimpia ulkoistuksia on Hattula, jossa Pihlajalinna

aloitti terveystalvaiden tuottamisen uudella sopimuksella vuoden 2019 alussa. Lisäksi Kristiinankaupunki on kilpailuttamassa neuvottelumenettelyllä osan sosiaali- ja terveystalvaiden. Tämän kilpailutuksen perusteella päätöstä hankinnasta ei ole vielä tehty. Pihlajalinna on jatkanut tarjouksensa voimassaoloa 30.9.2019 saakka.

Suomen uusi hallitus kertoi ohjelmassaan käynnistävänsä sote-uudistuksen valmistelun uudelleen. Sote-uudistuksessa sosiaali- ja terveystalvaiden järjestämisvastuu on kuntaa suuremmilla itsehallinnollisilla alueilla eli maakunnilla.

Hallitusohjelman mukaan maakunnat tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina ja yksityinen ja kolmas sektori toimivat täydentävinä palveluiden tuottajina. Hallituksen tarkoituksena on myös valmistella palvelusetelilain uudistus ja tehdä linjaukset henkilökohtaisen budjetin käyttöönnotosta.

Pihlajalinna haluaa täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa, kun julkinen sektori on karsinut toimintaansa ja on keskittämässä erikoissairaanhoidon aiempaa harvempiin yksiköihin. Pihlajalinnan kumppanuushankkeet niin kuntien kuin sairaanhoitopiirien kanssa ovat osoittaneet sen, että julkisten palveluiden kustannuksia voidaan alentaa ja samalla nopeuttaa hoitopääsyä. Nopea hoitopääsy on nostettu hallitusohjelmassa keskeiseksi tavoitteeksi. Pidämme tavoitetta hyvänä, ja sen saavuttamiseksi on välttämätöntä hyödyntää kaikkien sote-toimijoiden palveluita ja toimintamalleja.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan ja terveystalvaiden määrä jatkaa kasvuaan. Työterveystalvaiden arvioidaan kasvavan, koska monet kunnat ja muut julkisyhteisöt ovat kiinnostuneita luopumaan omistamistaan työterveystalvaiden tuottavista yhtiöistä.

Konsernin tase ja rahavirta

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma katsauskauden lopussa oli 435,7 (424,5) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 26,6 (27,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan nettorahavirta vuosineljännekseltä oli 11,2 (4,1) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -1,3 (-0,7) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 2,1 (-5,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa paransi lomarahavelvoitteiden maksupäivän siirtyminen kesäkuulta heinäkuulle.

Liiketoiminnan nettorahavirta katsauskaudelta oli 14,5 (9,7) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -3,9 (-2,6) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli -4,1 (-4,3) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa paransi lomarahavelvoitteiden maksupäivän siirtyminen kesäkuulta heinäkuulle sekä parantunut kannattavuus.

Investointien nettorahavirta katsauskaudella oli -11,6 (-45,7) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan -4,9 (-33,6) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat -7,1 (-12,4) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,3 (0,2) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) oli 2,9 (-36,1) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta katsauskaudelta oli -12,7 (26,4) miljoonaa euroa. Rahoitusvelkojen muutos sisältäen tililimiittien muutokset oli yhteensä 2,7 (46,5) miljoonaa euroa. Vuokrasopimusvelkojen maksut olivat 9,9 (7,9) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat 1,9 (1,7) miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutoksen nettovaikutus rahavirtaan oli -1,3 (-6,4) miljoonaa euroa. Pihlajalinna Oyj maksoi huhtikuussa osinkoa 2,3 (3,6) miljoonaa euroa. Määräysvallattomille omistajille maksettiin osinkoa 0,0 (0,5) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 148,6 (152,1) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 191,9 (187,1) miljoonaa euroa. Konserni maksoi katsauskaudella ehdollisia vastikkeita 1,5 (4,0) miljoonaa euroa (yrityskauppojen lisäkauppahintoja).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 4,9 (4,2) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 7,5 (6,0) prosenttia.

Rahoitusjärjestelyt

Pihlajalinnalla on vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (nettovelan suhde pro forma käyttökatteeseen) ja gearing- rahoituskovenantit (nettovelkaantumisaste). IFRS 16 -käyttöönotto ei vaikuta rahoituskovenanttien laskentaan. Lainapankkien kanssa jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisessä rahoitusjärjestelyssä vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti (frozen GAAP). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 30.6.2019.

Konsernilla on toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi. Pihlajalinnalla oli katsauskauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 35,5 miljoonaa euroa.

Yrityssotot ja -myynnit sekä investoinnit

Hankinnan kohde	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Klaari Oy (Fit1-kuntosaliketju) ja tytäryhtiönsä Fitnessclub Länsi-Suomi Oy, 100 % osakekannasta	2/2019	Liikuntakeskukset	Espoo, Vaasa
Dalmed Oy, 100 % osakekannasta	4/2019	Työterveyspalvelut	Kemiö
Kouvolan Työterveys ry (liiketoiminta)	6/2019	Työterveyspalvelut	Kouvola
Aurinkoristeys eli Raision kaupungin työterveysyksiköt (liiketoiminta), voimaan 1.9.2019	9/2019	Työterveyspalvelut	Raisio, Naantali

Bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysotot, olivat 22,4 (139,0) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat katsauskaudella 5,0 (2,6) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen uusien yksiköiden avaamiseen olivat 2,8 (11,9) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen yritysjärjestelyihin olivat yhteensä 3,7 (71,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit käyttöoikeusomaisuuseriin olivat 10,8 (53,5) miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset olivat noin 2,0 miljoonaa euroa. Pihlajalinna Koskiklinikka hankki uuden 3T-magneettitutkimuslaitteen, jossa on entiseen verrattuna parempi kuvanlaatu ja jolla saadaan kerralla kuvattua suurempia alueita aikaisempaa nopeammin.

Pihlajalinna rakennuttaa Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2019. Uuden palvelukodin valmistuttua Pihlajalinna on sitoutunut ostamaan Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on sitoutunut saneeraamaan kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotirakennusta.

Pihlajalinnan laajentuminen jatkuu. Pihlajalinna kertoi tilikauden 2017 aikana suunnitelmastaan avata uusia yksiköitä kymmenelle uudelle paikkakunnalle vuoteen 2020 mennessä. Laajentuminen toteutetaan jatkossa lähinnä yritysostoilla ja kuntahankkeilla. Uusia leikkaustoimintayksiköitä ei avata.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat

Pihlajalinna allekirjoitti Kuusiokuntien kanssa ehdollisen kauppakirjan, jonka mukaan sen piti nostaa omistusosuuttaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä 97 prosenttiin vuoden 2018 loppuun mennessä. Kyseisen sopimuksen voimassaoloaikaa jatkettiin 15.3.2019 asti. Määräaika kaupan toteutukselle raukesi, mutta neuvotteluja kaupasta on jatkettu aktiivisesti.

Parkanon kaupunki myi Pihlajalinnalle 15 prosenttia Kolmostien Terveiden osakekannasta helmikuussa 2019.

Yhtiö	Pihlajalinnan omistus 31.12.2018	Pihlajalinnan omistus 30.6.2019	Nykyisen sopimuksen palvelutuotannon alkamisvuosi	Sopimuksen kesto, vuotta
Jokilaakson Terveys Oy	90 %	90 %	sisäinen palvelutuotanto	sisäinen palvelutuotanto
Jämsän Terveys Oy	51 %	51 %	2015	10
Kuusiolinna Terveys Oy	51 %	51 %	2016	15
Mäntänvuoren Terveys Oy	81 %	81 %	2016	15
Kolmostien Terveys Oy	81 %	96 %	2015	15
Laihian Hyvinvointi Oy	81 %	81 %	2018	palveluseteli

Muutokset konsernirakenteessa

Katsauskaudella on toteutettu seuraavat konsernirakenteen muutokset:

Pihlajalinna Tampere Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:öön 1.1.2019.

Doctagon Ab sulautui Pihlajalinna Terveys Oy:öön 1.1.2019.

Anula Oy sulautui Linnan Klinikka Oy:öön 1.1.2019.

Hammaslääkäripalvelu Savodent Oy, HammasPirta Oy, Paimion Hammaslääkäripalvelu Oy ja Salon Hammaslääkärikeskus Oy sulautuivat Tampereen Hammaspiste Oy:öön (nykyisin Pihlajalinna Hammasklinikat Oy) 1.1.2019.

Hammaslääkärikeskus Mandibula Oy sulautui 28.2.2019 Mandibula Raisio Oy:öön.

Mandibula Raisio sulautui Pihlajalinna Hammasklinikat Oy:öön 1.3.2019.

Pihlajalinna Kymijoki Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:öön 3.6.2019

Tutkimus- ja kehitys

Aktivointikriteerit täyttäviä kehittämismenoja katsauskaudella oli 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2019 kehittämistoiminta keskittyy sote-ulkoistusten kuntalaisten etäpalvelumalliin ja mobiiliratkaisuihin, työterveyshuollon kiinteähintaisten sopimusten toimintamalliin (työterveysportaali) sekä urheiluklinikka- ja sote-keskuskonsepteihin.

Henkilöstö

Katsauskauden lopussa henkilöstön määrä oli 6 100 (5 918), lisäystä 182 henkilöä eli 3 prosenttia. Konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 666 (4 320), lisäystä 346 henkilöä eli 8 prosenttia. Konsernin työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 114,6 (106,3) miljoonaa euroa, kasvua 8,2 miljoonaa euroa eli 8 prosenttia.

Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin yrityshankinnoista.

Muutokset johdossa ja johtoryhmä

Pihlajalinna Oyj:n hallitus on päättänyt kokouksessaan 14.8.2019 nimittää uuden johtoryhmän osana yhtiön tehostamisohjelmaa. Toimitusjohtaja Joni Aaltonen toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmään kuuluvat operatiivinen johtaja Teija Kulmala, talous- ja rahoitusjohtaja Tarja Rantala, lakiasiainjohtaja Marko Savolainen, henkilöstöjohtaja Elina Heliö sekä palvelukehitys- ja tietohallintojohtaja Sanna Määttänen.

Muut aikaisemmat johtoryhmän tehtävät lakkaavat 15.8.2019.

Yhtiön hallitus

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti, että hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistetaan seitsemän nykyisen kahdeksan sijaan. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén sekä uusina jäseninä Matti Jaakola, Hannu Juvonen ja Mika Manninen.

Yhtiökokous valitsi Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen nimittämät valiokunnat

Pihlajalinna Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4.4.2019 valiokuntiin seuraavat jäsenet:
Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (pj), Matti Jaakola, Mika Manninen ja Hannu Juvonen
Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (pj), Leena Niemistö ja Kati Sulin

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät ennallaan paitsi hallituksen varapuheenjohtajan palkkiota alennetaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen päätyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Tilintarkastus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2019 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tilikaudelle 1.1.–31.12.2019. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pihlajalinna Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 22 620 135 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhtiön ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja yhtiön muuhun varojen jakoon. Yhtiöllä oli katsauskauden lopussa 13 013 (14 609) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälistalla on PIHLIS. Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystuote.

Osaketiedot	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	2018
Määrä kauden lopussa, kpl	22 620 135	22 620 135	22 620 135	22 620 135	22 620 135
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	22 620 135	22 620 135	22 620 135	21 821 775	22 224 236
Osakkeen ylin kurssi, euroa	11,76	13,56	11,76	15,28	15,28
Osakkeen alin kurssi, euroa	9,80	10,66	8,70	10,66	8,56
Osakkeen keskimurssi, euroa*	10,91	11,73	10,63	12,88	12,18
Osakkeen päätöskurssi, euroa	11,26	11,28	11,26	11,28	8,62
Osakevaihto, 1 000 kpl	650	2 225	1 221	4 337	6 182
Osakevaihto, %	2,9	9,8	5,4	19,2	27,8
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	254,7	255,2	254,7	255,2	195,0

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2019 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2 061 314 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta, mikä vastaa noin 9 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voidaan toteuttaa suunnattuna. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 asti.

Varsinainen yhtiökokous päätti lisäksi valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 3 091 971 osaketta, mikä vastaa noin 14 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan annin suunnattuna. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 asti.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Konsernin riskienhallinnassa on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) järjestelmä ja prosessi. Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohtolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastualueensa riskit.

Pihlajalinna pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatujärjestelmiin sekä työturvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan. Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimintatavat sekä vastuut. Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Liiketoiminnan merkittävät epävarmuustekijät liittyvät uusien toimipisteiden avaamiseen, yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen sekä pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin sosiaali- ja terveystalvaiden kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä. Konsernilla on näkemys ero yhden kumppaninsa kanssa sopimuksen vuosihinnan määräytymisestä. Vastapuoli on näkemyksensä vahvistamiseksi nostanut asiassa kanteen katsauskauden aikana. Asiasta käydään neuvotteluja.

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 5,1 (3,6 vuoden 2018 lopussa) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä asiakkaalta. Myyntisaamisen perimiseksi käydään aktiivisia neuvotteluja. Konsernin johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on muissa saamisissaan yhteensä 2,6 miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlajalinnalle, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta.

Katsauskauden lopussa Pihlajalinnan taseessa oli 171,6 (162,7) miljoonaa euroa liikearvoa. Pihlajalinna testaa vuosittain ja tarvittaessa kvartaaleittain, että liikearvon kirjanpitoarvo ei ylitä käypää arvoa. Katsauskauden aikana Pihlajalinna ei ole havainnut viitteitä siitä, ettei kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä olisi kerrytettävissä. Mikäli Pihlajalinnan tulos ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alaspäin, tämä voi johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Pihlajalinnan liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Konsernin pääyhtiöissä keväällä 2017 alkanut verotarkastus saatiin päätökseen tuloverotuksen (EVL) ja arvonlisäverotuksen (AVL) osalta ilman mainittavia seuraamuksia. Ennakonperinnän (EPL) osalta tarkastus on vielä kesken.

Liputusilmoitukset

Yhtiöllä ei vastaanottanut katsauskaudella arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisia ilmoituksia.

Voimassa olevat kannustinjärjestelmät

Pihlajalinna Oyj:n hallitus hyväksyi kokouksessaan 14.2.2019 osakepohjaisen kannustinohjelman käynnistämisen yhtiön valituille avainhenkilöille. Ohjelma muodostaa kokonaisuudessaan viisivuotisen ohjelman eikäs en nojalla saatuja osakepalkkioita saa miltään osin luovuttaa ennen vuotta 2022. Avainhenkilön on lisäksi sijoitettava Pihlajalinnan osakkeisiin osallistuakseen ohjelmaan.

Kiinteämääräinen lisäosakeohjelma (fixed matching share plan) sisältää osallistujan henkilökohtaisen sijoituksen Pihlajalinnan osakkeisiin sekä kutakin sijoitettua osaketta kohti yhden lisäosakkeen maksamisen vastikkeetta sitouttamisjakson jälkeen vuonna 2020 (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Sekä osallistujan osakesijoitukseen että osakepalkkiona maksettaviin lisäosakkeisiin sovelletaan kahden vuoden pituista luovutusrajoitusta.

Suoritus- ja laatu-perusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan) sisältää kolme erillistä yhden vuoden pituista suoritusjaksoa. Mahdolliset osakepalkkiot maksetaan asianomaisten yllä mainittujen suoritusjaksojen jälkeen vuosina 2020, 2021 ja 2022 mikäli hallituksen asettamat suoritus- ja laatuavoitteet saavutetaan. Kultakin yhden vuoden suoritusjaksolta palkkiona maksettavien lisäosakkeiden enimmäismäärä on kaksi lisäosaketta kutakin avainhenkilön sijoittamaa kolmea osaketta kohti (bruttomäärä ennen soveltu-

van ennakonpidätyksen vähentämistä). Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle lisäosake-ohjelmaan on edellä mainittu sijoitus Pihlajalinnan osakkeisiin. Osakepalkkiona maksettaviin osakkeisiin sovelletaan kahden vuoden pituista luovutusrajoitusta. Suoritus- ja laatuperusteiseen lisäosakeohjelmaan sovellettavat kriteerit ovat Pihlajalinna-konsernin oikaistu liikevoitto sekä keskeiset operatiiviset ja laadulliset mittarit.

Käynnistettäessä osakepohjaiseen kannustinohjelmaan on oikeutettu osallistumaan enintään 25 avainhenkilöä. Mikäli kaikki osallistumaan oikeutetut henkilöt osallistuvat ohjelmaan täyttämällä sijoitusedellytyksen täysimääräisesti ja mikäli ohjelmalle asetetut suoritusavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, ohjelman nojalla maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään noin 369 000 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Mikäli ohjelma toteutuu kokonaisuudessaan, vastaa em. osakemäärä noin 1,6 % yhtiön koko osakemäärästä.

Osakepalkkio-ohjelman kokonaisarvo olettaen, että kaikki osallistumaan oikeutetut henkilöt täyttävät sijoitusedellytyksen täysimääräisesti, on noin 3,8 miljoonaa euroa.

Yhtiö soveltaa konsernin johtoryhmän jäseniin osakeomistusta koskevaa suositusta, jonka mukaan johtoryhmän kunkin jäsenen edellytetään kerryttävän sekä sen saavuttamisen jälkeen ylläpitävän yhtiössä osakeomistusta, joka arvoltaan vastaa vähintään hänen kiinteän vuosipalkkansa määrää. Omistussuosituksen perusteella johtoryhmän kunkin jäsenen odotetaan säilyttävän omistuksessaan vähintään puolet osakepalkkio-ohjelman nojalla saamistaan osakkeista, kunnes hänen omistuksensa on saavuttanut yllä mainitun tason.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Pihlajalinna tiedotti 12.8.2019, että myyntijohtaja ja Pohjois-Suomen liiketoimintajohtaja Stefan Wentjärvi on irtisanoutunut yhtiön palveluksesta ja siirtyä uusiin tehtäviin Pihlajalinnan ulkopuolelle.

Pihlajalinna sai päätökseen 17.6.2019 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut johtavat noin 180 työtehtävän päättymiseen, joista pääosa toteutetaan irtisanomisilla. Osa henkilöstönvähennyksistä toteutetaan eläkkeelle siirtymisinä ja muuna henkilöstön vähentymisenä, joita ei korvata toimintojen uudelleenorganisoinnin myötä.

Toimenpiteet ovat osa tehostamisohjelmaa, jolla halutaan varmistaa yhtiön toimintaedellytysten säilyminen kaikissa palveluissa ja toimipaikoissa. Henkilöstövähennyksen määrä jää alhaisemmaksi kuin mitä neuvottelujen alussa arvioitiin, koska neuvottelujen aikana pystyttiin löytämään vaihtoehtoisia toimenpiteitä kustannussäästöjen saavuttamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Työtehtävien lakkaamisen lisäksi yhtiö tehostaa johtamisjärjestelmäänsä ja hallintoaan mm. virtaviivaistamalla ja keskittämällä toimintojaan yhtiön pääkonttoriin Tampereelle. Lisäksi yhtiö yhdistää toimipisteitään, karsii päällekkäisiä toimintojaan ja tehostaa yleistä kustannusten hallintaa. Tehostamisohjelmalla arvioidaan saavutettavan noin 17 miljoonan euron kustannussäästöt. Kustannussäästöt ja henkilöstövähennykset toteutetaan pääosin kuluvan vuoden loppuun mennessä siten, että ne toteutuvat täysimääräisinä vuoden 2020 aikana. Säästövaikutuksen kuluvalle vuodelle arvioidaan olevan noin 5 miljoonaa euroa, ja neuvotteluiden mukaisten päätösten täytäntöönpanosta kirjataan noin 8 miljoonan euron kertakulu.

Pihlajalinna uudisti johtamisjärjestelmäänsä ja johtoryhmän rakennetta osana yhtiön tehostamisohjelmaa. Uudistamisen yhteydessä osa johtoryhmän tehtävistä lakkasi. Lisäksi yhtiö perusti uuden johtoryhmätason, liiketoiminnan johtoryhmän, jota johtaa operatiivinen johtaja (COO). Johtoryhmänimitykset tulivat voimaan 15.8.2019, ja ne on esitetty tämän puolivuosisikatsauksen kohdassa Muutokset johdossa ja johtoryhmä.

Laatimisperiaatteet

Tämä puolivuosisikatsaus (tilintarkastamaton) on laadittu IFRS-standardien mukaisesti ja sen laadinnassa on noudatettu IAS 34 -standardin (Osavuosisikatsaukset) vaatimuksia. Kaikki luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summasta. Tunnus- ja muutosluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Puolivuosisikatsauksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat puolivuosisikatsauksessa käytetyistä arvoista.

Puolivuosisikatsaus on laadittu niiden voimassaolevien IFRS-standardien mukaisesti, jotka Euroopan unionissa on hyväksytty sovellettaviksi. Puolivuosisikatsaus on laadittu noudattaen 31.12.2018 tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ottaen huomioon 1.1.2019 sovellettaviksi tulleet uudet tai muutetut standardit tai tulkinat.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Pihlajalinna on ottanut IFRS 16 -standardin käyttöön täysin takautuvasti eli oikaissut vuoden 2018 taloudelliset tiedot IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin mukaisesti. Pihlajalinna julkaisi 18.4.2019 tiedotteen, jossa esitettiin taloudelliset vertailutiedot julkaiselta aiemmalta raportointikaudelta 2018.

Taulukko-osa

1.1.–30.6.2019

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Liikevaihto	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,4	0,6	0,7	1,9	4,2
Materiaalit ja palvelut	-49,7	-49,7	-100,3	-98,3	-189,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-57,6	-54,4	-114,6	-106,3	-208,4
Liiketoiminnan muut kulut	-12,4	-12,8	-25,4	-25,4	-49,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate (EBITDA)	10,4	9,1	22,6	16,4	44,8
Poistot ja arvonalentumiset	-8,8	-8,1	-17,5	-15,2	-31,6
Liikevoitto (EBIT)	1,6	1,0	5,1	1,3	13,2
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Rahoituskulut	-1,0	-0,9	-2,0	-1,8	-3,9
Tulos ennen veroja	0,6	0,1	3,2	-0,5	9,5
Tuloverot	-0,3	-0,2	-0,9	-0,3	-2,7
Tilikauden tulos*	0,4	-0,1	2,2	-0,8	6,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,4	-0,1	2,2	-0,8	6,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	-0,5	0,0	0,9	-1,3	3,5
Määräysvallattomille omistajille	0,9	-0,1	1,3	0,5	3,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (euroa)					
Laimentamaton ja laimennettu	-0,02	0,00	0,04	-0,06	0,16

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä

Konsernin tase

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	45,1	41,7	43,3
Liikearvo	171,6	162,7	169,9
Muut aineettomat hyödykkeet	23,2	23,3	22,9
Käyttöoikeusomaisuuserät	116,8	120,0	116,0
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset	0,2	0,2	0,1
Muut saamiset	1,7	1,8	1,8
Laskennalliset verosaamiset	4,9	3,4	4,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	363,4	353,0	358,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	2,7	2,5	2,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	39,8	39,2	38,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	3,2	2,4	1,7
Rahavarat	26,6	27,4	36,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	72,3	71,5	78,6
Varat yhteensä	435,7	424,5	436,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	0,1	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	116,5	116,5	116,5
Kertyneet voittovarot	1,4	1,1	1,1
Tilikauden tulos	0,9	-1,3	3,5
	118,9	116,4	121,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	10,1	6,6	9,2
Oma pääoma yhteensä	129,1	123,0	130,3
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	5,7	6,7	6,1
Vuokrasopimusvelat	102,1	105,6	102,0
Rahoitusvelat	95,5	87,5	95,7
Muut pitkäaikaiset velat	1,3	1,6	1,5
Varaukset	0,3	0,7	0,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	204,8	202,0	205,6
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	0,1	0,2	0,0
Ostovelat ja muut velat	77,8	73,5	79,5
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1,6	1,7	1,9
Vuokrasopimusvelat	17,4	16,5	16,5
Rahoitusvelat	4,9	7,6	3,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	101,8	99,5	100,8
Velat yhteensä	306,7	301,5	306,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	435,7	424,5	436,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pää- oma Yhteensä
	Osake- pää- oma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittova- rat		
Oma pääoma 31.12.2017	0,1	87,9	12,3	5,6	105,9
IFRS 15 käyttöönotto			0,0		0,0
IFRS 9 käyttöönotto			0,0		0,0
IFRS 16 käyttöönotto			-0,3	-0,1	-0,4
Oma pääoma 1.1.2018	0,1	87,9	12,0	5,4	105,4
Katsauskauden tulos			-1,3	0,5	-0,8
Katsauskauden laaja tulos yh- teensä			-1,3	0,5	-0,8
Suunnattu osakeanti		28,6			28,6
Osingonjako			-3,6	-1,2	-4,8
Sijoitukset konserniyhtiöihin			-0,1	2,5	2,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		28,6	-3,7	1,2	26,1
Määräysvallattomien omista- jien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutok- seen määräysvallassa			-7,2	-0,5	-7,7
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-7,2	-0,5	-7,7
Oma pääoma 30.6.2018	0,1	116,5	-0,2	6,6	123,0

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pää- oma Yhteensä
	Osake- pää- oma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittova- rat		
Oma pääoma 1.1.2019	0,1	116,5	4,6	9,2	130,3
Tilikauden tulos			0,9	1,3	2,2
Tilikauden laaja tulos yh- teensä			0,9	1,3	2,2
Osingonjako			-2,3		-2,3
Sijoitukset konserniyhtiöihin			0,1	-0,1	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-2,2	-0,1	-2,3
Määräysvallattomien omista- jien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutok- seen määräysvallassa			-1,0	-0,3	-1,2
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-1,0	-0,3	-1,2
Oma pääoma 30.6.2019	0,1	116,5	2,3	10,1	129,1

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden voitto	-0,5	0,0	0,9	-1,3	3,5
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:					
Verot	0,3	0,2	0,9	0,3	2,7
Poistot ja arvonalentumiset	8,8	8,1	17,5	15,2	31,6
Rahoitustuotot ja -kulut	1,0	0,9	2,0	1,7	3,7
Muut	0,8	0,9	1,2	0,6	3,5
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta	10,3	10,2	22,5	16,5	45,0
Käyttöpääoman muutos	2,1	-5,5	-4,1	-4,3	1,6
Saadut korot	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Maksetut verot	-1,3	-0,7	-3,9	-2,6	-5,5
Liiketoiminnan nettorahavirta	11,2	4,1	14,5	9,7	41,2
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3,0	-4,7	-7,1	-12,4	-19,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot ja ennakkomaksut	0,2	0,0	0,3	0,2	0,4
Muiden saamisten ja sijoitusten muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut osingot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-4,4	-0,8	-4,9	-33,6	-41,0
Tytäryritysten luovutukset vähennettynä luovutushetken rahavaroilla					0,1
Investointien nettorahavirta	-7,2	-5,5	-11,6	-45,7	-60,1
Rahoituksen rahavirta					
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset ja sijoitukset	0,0	-8,8	-1,3	-6,4	-6,4
Lainojen nostot ja takaisinmaksut	3,2	9,6	2,7	46,5	49,4
Vuokrasopimusvelkojen maksut	-5,2	-4,2	-9,9	-7,9	-16,3
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-0,9	-0,9	-1,9	-1,7	-3,5
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2,3	-4,1	-2,3	-4,1	-5,0
Rahoituksen nettorahavirta	-5,2	-8,4	-12,7	26,4	18,1
Rahavarojen muutos	-1,2	-9,8	-9,7	-9,7	-0,8
Rahavarat kauden alussa	27,8	37,1	36,3	37,1	37,1
Rahavarat kauden lopussa	26,6	27,4	26,6	27,4	36,3

Konsernin vastuut

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitettyt panttivelkakirjat	1,0	1,7	1,3
Takaukset		2,3	0,4
Vuokravakuustalletukset	1,8	1,7	1,8

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset ovat noin 2,0 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna rakennuttaa Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2019. Uuden palvelukodin valmistuttua Pihlajalinna on sitoutunut ostamaan Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on sitoutunut saneeraamaan kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotirakennusta.

Lähipiiriliiketoimet

milj. euroa	1-6/2019	1-6/2018	2018
Johdon avainhenkilöt			
Maksetut vuokrat	0,5	0,6	1,0
Ostetut palvelut	0,6	0,9	1,2
Ostovelat	0,1	0,2	0,1
Osakkuus- ja yhteisyritykset			
Ostetut palvelut	0,0	0,0	0,0
Saadut vuokrat	0,0	0,0	0,0

Aineettomien hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Hankintameno kauden alussa	217,4	137,8	137,8
Lisäykset	1,8	2,8	5,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	3,7	66,1	74,2
Siirrot erien välillä	0,2	0,0	0,1
Hankintameno kauden lopussa	223,1	206,8	217,4
Kertyneet poistot kauden alussa	-24,5	-17,3	-17,3
Tilikauden poistot	-3,7	-3,4	-7,1
Siirrot erien välillä	-0,2	-0,1	-0,1
Kertyneet poistot kauden lopussa	-28,4	-20,8	-24,5
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	194,7	186,0	192,8

Aineellisten hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Hankintameno kauden alussa	72,5	52,4	52,4
Lisäykset	7,0	11,7	19,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,0	3,5	2,9
Siirrot erien välillä	0,1	1,4	0,3
Vähennykset	-0,6	-0,6	-2,4
Hankintameno kauden lopussa	78,9	68,5	72,5
Kertyneet poistot kauden alussa	-29,2	-22,1	-22,1
Tilikauden poistot	-3,9	-3,7	-7,5
Siirrot erien välillä	-1,0	-1,4	
Vähennysten kertyneet poistot	0,2	0,3	0,3
Kertyneet poistot kauden lopussa	-33,9	-26,9	-29,2
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	45,1	41,7	43,3

Käyttöoikeusomaisuuserien muutokset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Hankintameno kauden alussa	162,7	102,9	102,9
Lisäykset	6,8	20,9	25,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	3,8	34,0	34,5
Hankintameno kauden lopussa	173,3	157,8	162,7
Kertyneet poistot kauden alussa	-46,7	-29,8	-29,8
Tilikauden poistot	-9,8	-8,1	-16,9
Kertyneet poistot kauden lopussa	-56,6	-37,8	-46,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	116,8	120,0	116,0

Hankitut liiketoiminnot

Katsauskauden 2019 hankinnat (Klaari Oy, Fit1 Fitnessclub LänsiSuomi Oy, Dalmed Oy, Kouvolan työterveys ry:n liiketoiminta sekä ennakkomaksu Aurinkoristeys, liiketoimintakauppa) ja aiempien alustavina esitettyjen hankintamenojen päivitys on esitetty alla olevassa taulukossa yhteenlaskettuna, koska ne eivät ole yksittäin tarkasteltavina olennaisia.

milj. euroa	1-6/2019
Alustava vastike:	
Käteinen raha	3,7
Kokonaishankintameno	3,7
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	
Aineelliset hyödykkeet	0,0
Aineettomat hyödykkeet	2,1
Käyttöoikeusomaisuuserät	3,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0
Laskennallinen verosaaminen	0,0
Vaihto-omaisuus	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,2
Rahavarat	0,3
Varat yhteensä	6,5
Laskennallinen verovelka	0,0
Korolliset rahoitusvelat	-4,0
Muut velat	-0,3
Velat yhteensä	-4,4
Alustava nettovarallisuus	2,1
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	3,7
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna	0,0
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus hankinnasta	0,0
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-2,1
Alustava liikearvo	1,7
Rahana maksettu kauppahinta:	3,7
Hankittujen kohteiden rahavarat	-0,3
Alustava rahavirtavaikutus *	3,4
*Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:	
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	3,4
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	1,5
Yhteensä	4,9

Edellä esitettyihin hankintoihin liittyvät kulut 0,2 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin (IFRS 3 –kulut).

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 1,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto yhteensä 0,1 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

Pro forma

Mikäli 2019 yrityshankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden alusta, olisi konsernin katsauskauden liikevaihto ollut 262,8 miljoonaa euroa ja liikevoitto 5,2 miljoonaa euroa.

Kvartaalitiedot

milj. euroa	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	129,7	132,5	127,0	116,3	125,3	119,2	107,9	99,4
Käyttökate (EBITDA)	10,4	12,2	14,1	14,3	9,1	7,3	10,0	11,0
Käyttökate, %	8,1	9,2	11,1	12,3	7,3	6,1	9,3	11,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	10,8	12,6	14,6	14,2	10,2	6,9	10,4	10,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	8,3	9,5	11,5	12,3	8,1	5,8	9,6	11,0
Poistot	-8,8	-8,6	-8,2	-8,2	-8,1	-7,0	-5,3	-5,4
Liikevoitto (EBIT)	1,6	3,5	5,9	6,0	1,0	0,3	4,7	5,6
Liikevoitto, %	1,2	2,7	4,7	5,2	0,8	0,2	4,4	5,6
Oikaistu liiketulos (EBIT)	2,1	3,9	6,5	6,0	2,0	-0,1	5,1	5,5
Oikaistu liiketulos (EBIT), %	1,6	3,0	5,1	5,2	1,6	-0,1	4,7	5,5
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-0,5	-0,6
Tulos ennen veroja	0,6	2,5	4,9	5,1	0,1	-0,6	4,2	5,1
Tuloverot	-0,3	-0,7	-1,3	-1,2	-0,2	0,0	-0,6	-1,0
Tilikauden tulos	0,4	1,9	3,6	3,9	-0,1	-0,7	3,6	4,0
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	-0,5	1,4	2,5	2,2	0,0	-1,3	2,5	1,9
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	0,9	0,4	1,1	1,7	-0,1	0,6	1,1	2,1
EPS	-0,02	0,06	0,11	0,10	0,00	-0,06	0,12	0,09
Henkilöstö kauden lopussa	6 100	5 871	5 850	5 867	5 918	5 638	4 753	4 767
Henkilöstön muutos kvartaalilla	230	21	-17	-51	280	885	-14	-131

Verojalanjälki

milj. euroa	1-6/2019	1-6/2018	2018
Kaudelta maksettavat välittömät verot			
Tuloverot (EVL-vero)	2,1	1,4	5,1
Työnantajan eläkemaksut	15,0	14,5	30,5
Sosiaaliturvamaksut	0,8	0,8	1,5
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	2,8	2,8	3,2
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,5	0,6	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	19,0	18,6	36,1
Kiinteistöverot	0,1	0,0	0,1
Varainsiirtoverot	0,2	1,1	1,2
Kaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	21,3	21,1	42,4
Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonlisävero			
Arvonlisäverot, arvio	6,3	3,9	12,4
Kaudelta tilitettävät verot			
Ennakonpidätykset	21,8	22,1	44,7
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	6,3	5,9	11,7
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	1,3	1,7	3,3
Palkkaverot yhteensä	29,4	29,7	59,7
Arvonlisäverot, netto	0,4	-0,1	0,6
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	29,9	29,6	60,3
Liikevaihto	262,2	244,5	487,8
Tulos ennen veroja	3,2	-0,5	9,5
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4 666	4 320	4 868
Julkiset tuet	0,4	0,5	1,3

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut		
Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Vaihtoehtoiset tunnusluvut		
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako (tai ehdotus)}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osinko tuloksesta, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	
Osakevaihto, %	$\frac{\text{Osakkeiden vaihtomäärä kauden aikana}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	x 100
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) + rahoituskulut (rullaava 12 kk)}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat (keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Käyttökate (EBITDA), %	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät	
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*, rullaava 12 kk	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)}}$	
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta	

Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät	
Oikaistu liikevoitto, %*	$\frac{\text{Oikaistu liikevoitto (EBIT)}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Tulos ennen veroja	Tilikauden voitto + tuloverot	
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä käyttöoikeusomaisuuseriin	
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	$\frac{\text{Kauden liikevaihto - yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella - edellisen kauden liikevaihto}}{\text{Edellisen kauden liikevaihto}}$	x 100

* Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat, harvoin toistuvat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset.

Täsmäytyslaskelmat vaihtoehtoihin tunnuslukuihin

Pihlajalinna julkaisee laajasti vaihtoehtoisia eli tilinpäätösstandardeihin perustumattomia tunnuslukuja, sillä niiden arvioidaan olevan merkityksellisiä sijoittajille, johdolle ja yhtiön hallitukselle konsernin taloudellista tilaa ja tuloksellisuutta arvioitaessa. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiseksi.

Lukuohjeet:

- / jaetaan seuraavalla luvulla/luvuilla
- vähennetään seuraava luku/luvut
- + lisätään seuraava luku/luvut

milj. eur, ellei toisin mainita	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Oman pääoman tuotto, % (ROE)					
Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) /			9,8	6,8	6,8
Oma pääoma alussa			130,3	105,4	105,4
Oma pääoma lopussa			129,1	123,0	130,3
Oma pääoma (keskiarvo) x 100			129,7	114,2	117,9
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			7,5	6,0	5,7

Oman pääoman tuotto, % on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen **kannattavuutta** kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Luku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)					
Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) +			13,2	8,8	9,5
Rahoituskulut (rullaava 12 kk)			4,1	2,9	3,9
/			17,2	11,7	13,4
Taseen loppusumma alussa -			436,8	295,6	295,6
Korottomat velat alussa			78,2	76,7	76,7
			358,6	218,8	218,8
Taseen loppusumma lopussa -			435,7	424,5	436,8

Korottomat velat lopussa			86,6	79,5	78,2
			349,1	345,0	358,6
Keskiarvo x 100			353,9	281,9	288,7
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			4,9	4,2	4,6

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista **kannattavuutta** eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Omavaraisuusaste, %					
Oma pääoma /			129,1	123,0	130,3
Taseen loppusumma -			435,7	424,5	436,8
Saadut ennakot x 100			0,6	0,8	0,9
Omavaraisuusaste, %			29,7	29,0	29,9

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen **vakavaraisuutta**, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Nettovelkaantumisaste (Gearing), %					
Korolliset rahoitusvelat -			218,5	214,5	214,3
Rahavarat /			26,6	27,4	36,3
Oma pääoma x 100			129,1	123,0	130,3
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %			148,6	152,1	136,6

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen **velkaantuneisuutta**. Luku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde.

Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk					
Korolliset rahoitusvelat -			218,5	214,5	214,3
Rahavarat			26,6	27,4	36,3
Nettovelka /			191,9	187,1	178,0
Oikaistu käyttökatte EBITDA (rullaava 12 kk)			52,1	38,4	45,9
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk			3,7	4,9	3,9

Tunnusluku kuvaa sitä, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökatte käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen maksuun olettaen, että yritys ei esimerkiksi investoi tai jaa osinkoa.

	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Käyttökate (EBITDA) ja Oikaistu käyttökatte (EBITDA)					
Kauden tulos	0,4	-0,1	2,2	-0,8	6,8
Tuloverot	-0,3	-0,2	-0,9	-0,3	-2,7
Rahoituskulut	-1,0	-0,9	-2,0	-1,8	-3,9
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-8,8	-8,1	-17,5	-15,2	-31,6
Käyttökate (EBITDA)	10,4	9,1	22,6	16,4	44,8
Käyttökatteen oikaisut yhteensä	0,3	1,1	0,7	0,7	1,1
Oikaistu käyttökatte (EBITDA)	10,8	10,2	23,3	17,1	45,9

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökatteen riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja

voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökate.

Käyttökate (EBITDA), %					
Käyttökate /	10,4	9,1	22,6	16,4	44,8
Liikevaihto x 100	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Käyttökate (EBITDA), %	8,1	7,3	8,6	6,7	9,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %					
Oikaistu käyttökate /	10,8	10,2	23,3	17,1	45,9
Liikevaihto x 100	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	8,3	8,1	8,9	7,0	9,4
Liikevoitto (EBIT) ja Oikaistu liikevoitto (EBIT)					
Kauden tulos	0,4	-0,1	2,2	-0,8	6,8
Tuloverot	-0,3	-0,2	-0,9	-0,3	-2,7
Rahoituskulut	-1,0	-0,9	-2,0	-1,8	-3,9
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Liikevoitto	1,6	1,0	5,1	1,3	13,2
Poistojen ja arvonalentumisten oikaisut yhteensä	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Käyttökateen oikaisut yhteensä	0,3	1,1	0,7	0,7	1,1
Liikevoiton oikaisut yhteensä	0,5	1,1	0,9	0,7	1,2
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	2,1	2,0	6,0	1,9	14,4

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako, Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua liikevoittoa.

Liikevoitto (EBIT), %					
Liikevoitto /	1,6	1,0	5,1	1,3	13,2
Liikevaihto x 100	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Liikevoitto (EBIT), %	1,2	0,8	2,0	0,5	2,7
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %					
Oikaistu liikevoitto /	2,1	2,0	6,0	1,9	14,4
Liikevaihto x 100	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	1,6	1,6	2,3	0,8	3,0
Rahavirta investointien jälkeen					
Liiketoiminnan nettorahavirta	11,2	4,1	14,5	9,7	41,2
Investointien nettorahavirta	-7,2	-5,5	-11,6	-45,7	-60,1
Rahavirta investointien jälkeen	4,0	-1,4	2,9	-36,1	-18,8

Rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) kertoo, kuinka paljon yrityksellä jää varoja jäljelle, kun juoksevan liiketoiminnan ja investointeihin sitoutunut raha on vähennetty. Se kertoo, paljonko yritykselle jää jaettavaa

omistajille ja velkojille. Vapaa kassavirta kertoo, kuinka kestäväällä pohjalla yhtiön kannattavuus on ja tunnusluku on pohja yrityksen arvonmääritykselle.

Tulos ennen veroja					
Kauden tulos	0,4	-0,1	2,2	-0,8	6,8
Tuloverot	-0,3	-0,2	-0,9	-0,3	-2,7
Tulos ennen veroja	0,6	0,1	3,2	-0,5	9,5
Bruttoinvestoinnit					
Aineelliset hyödykkeet kauden lopussa	45,1	41,7	45,1	41,7	43,3
Käyttöoikeusomaisuuserät kauden lopussa	116,8	120,0	116,8	120,0	116,0
Muut aineettomat hyödykkeet kauden lopussa	23,2	23,3	23,2	23,3	22,9
Liikearvo kauden lopussa	171,6	162,7	171,6	162,7	169,9
Lisätään kauden poistot ja arvonalentumiset	8,8	8,1	17,5	15,2	31,6
-					
Aineelliset hyödykkeet kauden alussa	44,9	39,2	43,3	30,3	30,3
Käyttöoikeusomaisuuserät kauden alussa	119,9	117,8	116,0	73,1	73,1
Muut aineettomat hyödykkeet kauden alussa	22,0	23,7	22,9	16,6	16,6
Liikearvo kauden alussa	170,6	162,3	169,9	103,9	103,9
Aineellisten hyödykkeiden myynnit kaudella	-0,2	-0,1	-0,4	-0,2	-0,3
Bruttoinvestoinnit	8,4	12,8	22,4	139,0	160,1
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %					
Kauden liikevaihto -	129,7	125,3	262,2	244,5	487,8
Yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella (rullaava 12 kk) -	2,5	19,1	12,4	31,7	65,7
Edellisen kauden liikevaihto	125,3	106,7	244,5	216,7	424,0
Liikevaihdon orgaaninen kasvu /	1,9	-0,4	5,2	-3,9	-2,0
Edellisen kauden liikevaihto x 100	125,3	106,7	244,5	216,7	424,0
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	1,5	-0,4	2,1	-1,8	-0,5
Liikevaihdon kasvu yritysjärjestelyjen johdosta, %	2,0	17,9	5,1	14,6	15,5
Liikevaihdon kasvu	4,4	18,6	17,7	27,8	63,8
Liikevaihdon kasvu, %	3,5	17,5	7,2	12,8	15,0

Liikevaihdon orgaaninen kasvu on olemassa olevan liiketoiminnan kasvua, jota ei ole hankittu yritysjärjestelyjen kautta. Orgaanista kasvua on mahdollista saada aikaiseksi palvelutarjontaa lisäämällä, uusasiakashankinnalla, olemassa olevien asiakkaiden käyntimäärien kasvulla, hinnankorotuksilla ja digitalisaatiolla. Julkisten tarjouskilpailujen kautta voitettujen sote-ulkoistukset ja itse perustetut toimipisteet lasketaan orgaaniseksi kasvuksi.

Oikaistu käyttökate ja oikaistu liiketulos -tunnuslukujen oikaisuerien kuvaus

milj. euroa	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Käyttökate (EBITDA)	10,4	9,1	22,6	16,4	44,8
Oikaisut käyttökatteeseen					
Toimipisteiden sulkeminen	0,2		0,2		0,0
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon				-1,0	-1,0
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	0,2		0,2	0,6	0,6
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto					0,0
Ehdollisen vastikkeen muutos	0,0	1,1		1,1	1,2
Muut	-0,1		0,3		0,3
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	0,3	1,1	0,7	0,7	1,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	10,8	10,2	23,3	17,1	45,9
Poistot ja arvonalentumiset	-8,8	-8,1	-17,5	-15,2	-31,6
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin					
Toimipisteiden sulkeminen	0,1		0,1		0,1
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Oikaistu liiketulos (EBIT)	2,1	2,0	6,0	1,9	14,4
Liikevoitto (EBIT)	1,6	1,0	5,1	1,3	13,2

Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:

milj. euroa	4-6/2019 3 kk	4-6/2018 3 kk	1-6/2019 6 kk	1-6/2018 6 kk	2018
Liiketoiminnan muut tuotot				-1,0	-1,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	0,4		0,7	0,6	0,6
Liiketoiminnan muut kulut	-0,1	1,1	0,0	1,1	1,5
Käyttökatteen oikaisuerät yhteensä	0,3	1,1	0,7	0,7	1,1
Poistot ja arvonalentumiset	0,1		0,1		0,1
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	0,5	1,1	0,9	0,7	1,2

Pihlajalinnan taloudellinen raportointi vuonna 2019

Osavuositarkastus tammikuu–syyskuu: tiistaina 5.11.2019

Julkistamistilaisuus

Pihlajalinna järjestää tuloksen julkistamistilaisuuden analyytikoille ja medialle torstaina 15.8.2019 klo 10.00 Kämp-hotellin Paavo Nurmi -kabinetissa (os. Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki).

Helsingissä 14.8.2019

Pihlajalinna Oyj:n hallitus

Lisätiedot

Joni Aaltonen, toimitusjohtaja, +358 40 524 7270

Jakelu

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

investors.pihlajalinna.fi

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista yksityisistä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajista. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita sekä hyvinvointipalveluja yksityishenkilöille, yrityksille, vakuutusyhtiöille ja julkisyhteisöille ja tarjoaa palveluita lääkärikeskuksissa, terveysasemilla, hammasklinikoilla, sairaaloissa ja liikuntakeskuksissa eri puolilla Suomea. Yhtiö tuottaa yksityisissä lääkärikeskuksissa ja sairaaloissa muun muassa lääkärint vastaanottopalveluita ja erikoissairaanhoidon palveluita mukaan lukien päivystyspalvelut, monipuoliset kirurgiset palvelut sekä työterveyshuollon ja suun terveydenhoidon palvelut. Yhtiö tarjoaa julkisyhteisöille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantomalleja, joiden tarkoituksena on julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä tuottaa laadukkaita palveluita julkisrahoitteen terveydenhuollon asiakkaille.